



T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

VAN İPEKYOLU BELEDİYESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021



Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00



www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr



İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM BULGULARI.....	11
8.	EKLER.....	30

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması
2. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Mevcut Durumu Yansıtılmaması
3. Diğer Çeşitli Borçlar Hesabının Hatalı Kullanılması
4. İller Bankası Sermaye Tutarı İle Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması
5. Belediyenin Şirketlerdeki Sermaye Tutarı ile Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması
6. Sayıştay İlamlarına İlişkin Gerekli Kayıtların Yapılmaması ve Tahsilinin Sağlanmaması
7. Kısa Vadeli Banka Kredileri Hesabının Kullanılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Hazineye Ait Taşınmazların Satışlarından Belediye'ye Aktarılması Gereken Payların Aktarılmaması
2. Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Sağlanmaması
3. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması Katkı Payının İlgili İdareye Aktarılmaması
4. Bir Yıldan Uzun Süreli Alınan Depozito ve Teminatlar İçin İlgili Hesabın Kullanılmaması
5. Çöp Toplama Hizmet Alımı İşine İlişkin Araç Kiralama İhalesinin Yakıt Dahil Yapılması
6. Hizmet Alımı Kapsamında Belediyede Çalıştırılan Şirket Personeli İçin Yapılan Aylık Ödemelerde Hakediş Düzenlenmemesi
7. Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Yapılan Kamulaştırmaların Tapu Müdürlüğü Nezdinde Takibinin Yapılmaması
8. Muhasebe Kayıtlarında Boş Yevmiye Numarası Bırakılması
9. Kadrolu İşçilerin Yıllık İzinlerini Kanuna Uygun Olarak Kullanmalarının Sağlanmaması

10. Performans Programının Hazırlanmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

İpekyolu Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm

ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

İpekyolu Kaymakamı, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 45'inci maddesinin ikinci fıkrası ve 46'ncı maddesi uyarınca İçişleri Bakanlığı tarafından İpekyolu Belediye Başkan Vekili olarak görevlendirilmiştir. Bu nedenle Belediye Meclisinin görevleri 5393 sayılı Kanun'un 31'inci maddesi gereği, İpekyolu Belediye Başkan Vekili ile belediye encümeninin memur üyeleri tarafından yürütülmektedir.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde,

beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

İpekyolu Belediyesinin teşkilat yapısında 22 adet birim müdürlüğü bulunmaktadır. Bu birimlerden Özel Kalem Müdürlüğü Başkana bağlı olup diğer birimler alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır. Başkana bağlı memurlar arasından atanan 2 başkan yardımcısı, meclis üyeleri arasından atanan 1 başkan yardımcısı görev yapmaktadır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	530	53
Sözleşmeli Personel	80	63
Kadrolu İşçi	264	29
Geçici İşçi	-	-
Toplam	874	145
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	--	730

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu toplam 2 adet şirketi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda İpekyolu Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

İpekyolu Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yıldan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklene / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	-	18.674.000,00	6.212.000,00/ 326.000,00	24.560.000,00	22.364.173,15	2.195.826,85	-
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	-	2.872.000,00	168.000,00	3.040.000,00	2.573.625,12	466.374,88	-
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	-	79.999.000,00	26.667.433,70 15.351.088,70	91.315.345,00	83.413.732,31	7.901.612,69	-
04	Faiz Giderleri	-	2.000.000,00	648.425,00	2.648.425,00	2.648.313,50	111,50	-
05	Cari Transferler	-	5.345.000,00	884.500,00/ 1.315.500,00	4.914.000,00	3.348.527,28	1.565.472,72	-
06	Sermaye Giderleri	-	17.860.000,00	646.000,00/ 7.439.150,00	11.066.850,00	10.317.951,85	748.898,15	-
07	Sermaye Transferleri	-	1.250.000,00	201.000,00/ 300.000,00	1.151.000,00	1.050.279,87	100.720,13	-
08	Borç Verme	-	-	-	-	-	-	-
09	Yedek Ödenek	-	12.000.000,00	-10.695.620,00	1.304.380,00	-	1.304.380,00	-
Toplam		-	140.000.000,00	0,00	140.000.000,00	125.716.603,08	14.283.396,92	0,00

İpekyolu Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 140.000.000 TL ödenek öngörülmüştür. Yıl içinde 125.716.603,08 TL bütçe gideri yapılmış, 14.283.396,92 TL ödenek ise iptal edilmiştir. İptal edilen ödenek ertesi yıla devredilmemiştir.

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	45.348.000,00	34.106.993,39	891.031,38	33.215.962,01	73,25
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.260.000,00	1.738.177,00	15.342,88	1.722.834,12	23,73
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	1.038.000,00	-	-	-	-
05- Diğer Gelirler	78.212.000,00	109.612.019,26	51.990,25	109.560.029,01	140,08
06- Sermaye Gelirleri	8.142.000,00	3.554.494,60	60.821,38	3.493.673,22	42,91
08-Alacaklardan Tahsilat	-	-	-	-	-
09- Red ve İadeler	-	-	-	-	-
Toplam	140.000.000,00	149.011.684,25	1.019.185,89	147.992.498,36	105,71

Buna göre 2020 yılında net bütçe geliri % 105,71 seviyesinde gerçekleşmiştir. Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%23,73) ve sermaye gelirleri (%42,91) beklenenin çok altında, diğer gelirler ise (%140,08) ile beklenenin çok üstünde gerçekleşmiştir. Diğer gelirlerin bekentinin üstünde gerçekleşmesinin en önemli nedeni merkezi idare gelirleri üzerinden gelen payın artmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç Ödeneği) (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen Tutar) (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01. Personel Giderleri	18.674.000,00	22.364.173,15	119,76
02. S.G.K. Devlet Primi Giderleri	2.872.000,00	2.573.625,12	89,61
03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	79.999.000,00	83.413.732,31	104,27
04. Faiz Giderleri	2.000.000,00	2.648.313,50	132,42
05. Cari Transferler	5.345.000,00	3.348.527,28	62,65
06. Sermaye Giderleri	17.860.000,00	10.317.951,85	57,77
07. Sermaye Transferleri	1.250.000,00	1.050.279,87	0,00
08. Borç Verme	0,00	0,00	0,00
09. Yedek Ödenekler	12.000.000,00	0,00	0,00
TOPLAM	140.000.000,00	125.716.603,08	89,80

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri % 89,80 seviyesinde gerçekleşmiştir. Faiz giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar % 32,42 oranında aşılmıştır. Mal ve hizmet alım giderleri %104,27 ile beklentiye paralel olarak gerçekleşmiştir. Personel harcamalarına ilişkin gider kalemleri beklenenin üstünde %119,76 gerçekleşirken, diğer gider kalemleri beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirleri ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır:

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019 2018 Değişim oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	24.573.531,49	23.096.878,02	34.106.993,39	-6,01	47,67
Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	4.861.850,94	1.541.880,04	1.738.177,00	-68,29	12,73
Alınan Bağış Ve Yardım İle Özel Gelirler	1.223.203,45	2.000.000,00	0,00	63,51	0,00
Diğer Gelirler	83.608.235,27	86.763.166,44	109.612.019,26	3,77	26,33
Sermaye Gelirleri	4.605.171,82	2.009.149,08	3.554.494,60	-56,37	76,92

Toplam	118.871.992,97	115.411.073,58	149.011.684,25	-2,91	29,11
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı	2.896.399,47	78.384,70	1.019.185,89	-97,29	1200,24
Net Toplamı	115.975.593,50	115.332.688,88	147.992.498,36	-0,55	28,32

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 32.659.809,48 TL'lik (%28,32) artış göstermiştir. Vergi gelirlerinde 11.010.115,37 TL (% 47,67), diğer gelirlerde 22.848852,82 TL (% 26,33) ve sermaye gelirlerinde 1.545.344,98 TL (% 76,92) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Artışın büyük oranda merkezi idare vergi gelirlerinden alınan payların artması sonucu arttığı anlaşılmakla birlikte, gelir yönetiminde sağlanan başarı da bu artışta etkili olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	16.171.931,48	21.325.074,36	22.364.173,15	31,86	4,87
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	2.398.662,77	2.924.910,45	2.573.625,12	21,94	-12,01
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	100.186.625,41	83.486.860,73	83.413.732,31	-16,67	-0,09
Faiz Giderleri	598.888,19	2.763.876,42	2.648.313,50	361,50	-4,18
Cari Transferler	1.377.485,93	1.375.047,11	3.348.527,28	-0,18	143,52
Sermaye Giderleri	35.297.060,25	9.374.771,91	10.317.951,85	-73,44	10,06
Sermaye Transferleri	250.000,00	854.025,40	1.050.279,87	241,61	22,98
Borç Verme	0,00	0,00	0,00	-	-
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	-	-
Toplam	156.280.654,03	122.104.566,38	125.716.603,08	-21,87	2,96

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 3.612.036,70 TL (%2,96) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında personel giderlerinin 1.039.098,79 TL (% 4,87) artarken sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin - 351.285,33 TL (% -12,01) ile azaldığı görülmektedir. Mal alım ve hizmet giderlerinde 73.128,42 TL'lik (% 0,09), faiz giderlerinde 115.562,92 TL'lik (% 4,18) azalış olmuş, buna karşın cari transferlerde 1.973.480,17 TL'lik (% 143,52), sermaye giderlerinde 943.179,94 TL'lik (% 10,06) ve sermaye transferlerinde 196.254,47 TL'lik (% 22,98) bir artış olmuştur.

Faaliyet sonuçları tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı faaliyet gideri 123.073.334,40 TL, faaliyet geliri 164.597.577,72 tl olup dönem olumlu faaliyet sonucu ise 41.524.243,32 TL olarak gerçekleşmiştir.

İpekyolu Belediyesinin hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	İpekyolu Belediyesi Personel Anonim Şirketi	250.000,00	250.000,00	100
2	İpekyolu Ticari Yatırımlar Anonim Şirketi	1.000.000,00	1.000.000,00	100

İpekyolu Belediyesi şirketlerinin hissedarı olduğu şirket bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

İpekyolu Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu

3) Nakit akış tablosu

c) Diğer mali tablolar

1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve

Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu,

güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kurumun 2020-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Planı birimlerin ve personelin katkıları ile ilgili mevzuat çerçevesinde hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur. Kurumun 2020 Mali Yılı Performans Programı ile 2020-2021 yılları İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı ise hazırlanmamıştır.

İdarede Kamu Görevlileri etik davranış ilkeleri ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmaktadır.

Personelin işe alınması yer değiştirmesi görevde yükselmesi yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmiş olup kurum çalışanlarına duyurulmaktadır. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmiştir. Kurumda ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması yapılmaktadır.

Kurumda yetki devirleri ve sınırları yazılı olarak belirlenmiştir. İdare yaptığı görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesini dikkate almaktadır.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuş olup, Mali Hizmetler Müdürlüğünce yürütülmektedir.

Kurumda, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmamıştır. Ayrıca kurumda iç denetçi bulunmamaktadır.

Üst yönetici ve harcama birimleri iç kontrol güvence beyanını imzalamışlardır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Van İpekyolu Belediyesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması

Belediyede, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’te belirtilen taşınmazların tespit, numaralandırma, dosyalama, cins tashihi ve yeniden değerlendirme işlemlerinin tamamlanmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in 1 ve 2’nci maddelerinde, Yönetmelik’in amaç ve kapsamı tanımlanmış; genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı ve Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydının ve icmal cetvellerinin düzenlenmesinin bu Yönetmelik’te belirtilen usul ve esaslara göre yapılacağı kayıt altına alınmıştır. Yönetmelik’in 5’inci maddesinde de kayıt ve kontrol işlemleri tanımlanmış, taşınmazların hangi değerle kayıtlara alınacağı ifade edilmiş ve değer güncellenmesinin ise Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yapılacağı belirtilmiştir.

Ayrıca, söz konusu Yönetmelik’in 8’inci maddesinde belirtilen şekliyle taşınmazların numaralandırılması, 9’uncu maddede belirtilen şekliyle de dosyalanması gerekmektedir. Yönetmelik’in 10’uncu maddesinde ise taşınmazların cins tahsislerinin yapılması işlemleri düzenlenmiştir. Dolayısıyla fiili durumun tespiti amacıyla cins tashihi işlemlerinin de yapılması gerekmektedir.

Yönetmelik'te belirtilen şekliyle kayıt işlemleri yapılırken kullanılacak kayıt formlarının örnekleri de mevzuat ekinde yer almış ve geçici 1'inci maddede ise tüm bu taşınmaz kayıt işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Netice olarak, taşınmaz tapu bilgilerinin temin edilerek İdarenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımındaki taşınmazların fiili envanterin yapılması, ilk girişlerin emlak değeri üzerinden yapılarak maliyet bedeli ve rayiç bedel çalışmasından sonra yeniden değerlendirme yapılması, her bir taşınmaz için numaralandırma, dosyalama ve cins tashihi işlemleri ile taşınmaz kayıt işlemlerinin gerçekleştirilmesi, taşınmaz icmal cetvellerinin konsolide edilmesi, bütün işlemlerin Yönetmelik'te belirtilen tarih itibarıyla tamamlanması ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların son haliyle mali tablolarda yer alan ilgili hesaplarda gösterilmesi gerekmektedir.

İdarenin 2020 yılı taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde:

-Taşınmazların, numaralandırma, dosyalama, cins tashihi ve yeniden değerlendirme işlemlerinin tamamlanmadığı,

-2020 yıl sonu bilançosunda 250 Arazi ve Arsalar Hesabı 18.324.102,94 TL, 252 Binalar Hesabı 5.417.124,85 TL olmak üzere toplam 23.741.227,79 TL olarak yer alırken Emlak İstimlak Müdürlüğünden alınan taşınmaz listesinde söz konusu taşınmazların toplam değerinin 30.918.849,21 TL olduğu görülmüştür.

Dolayısıyla bilançoda taşınmazlar 7.177.621,42 TL eksik yer almaktadır.

BULGU 2: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Mevcut Durumu Yansıtması

Kurum muhasebe kayıtları ve mali tablolarının incelenmesinde 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının mevcut durumu yansıtmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabı" başlıklı 204'üncü maddesinde;

"Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

Mevzuat hükümleri uyarınca, yapımı devam eden maddi duran varlıklar için yapılan harcamaların 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilmesi, geçici kabulü yapılan yapım işlerine ilişkin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında yer alan tutarların ise ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılması gerekmektedir.

Fen İşleri Müdürlüğü ve Mali Hizmetler Müdürlüğü kayıtlarının incelenmesi sonucu 2020 yılsonu itibariyle hakediş ödemesi yapılan ve geçici kabulü henüz yapılmayan bir yapım işi olduğu anlaşılmıştır. Söz konusu “Kent Park Eğitim Köşkü Yapım İşİ” için 2020 yılı itibariyle yapılan ödeme tutarı 268.059,56 TL’dir. Bu tutarın 258 no’lu hesaba kaydedilmesi gerekir iken bu kaydın yapılmadığı görülmüştür.

Bunun yanında gerek 2020 yılı içerisinde gerekse daha önceki yıllarda geçici kabulü yapılmış olan toplam 18.363.579,56 TL tutarındaki yapım işlerinin ise 258 no’lu hesaptan çıkarılarak ilgili oldukları maddi duran varlık hesaplarına aktarılmadığı anlaşılmıştır.

Sonuç olarak söz konusu kayıtların yapılmaması nedeniyle Kurum yılsonu bilançosunda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı toplam 18.631.639,12 TL hatalı bilgi vermiştir.

BULGU 3: Diğer Çeşitli Borçlar Hesabının Hatalı Kullanılması

Belediye şirketinden hizmet alımıyla çalıştırılan personel için aylık ödenen hakedişlerde 329 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabının kullanıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Hesabın Niteliği” başlıklı 254’üncü maddesinde bu hesabın faaliyet borçları hesap grubu içindeki hesap kalemlerinden hiçbirinin kapsamına alınamayan ve vadesi bir yıl veya faaliyet dönemi ile sınırlı olan borçların izlenmesi için kullanılacağı düzenlenmiştir.

Söz konusu Yönetmelik’in aynı hesap grubu içerisindeki 320 Bütçe Emanetleri Hesabının anlatıldığı 248’inci maddesinde ise bu hesabın, mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Belediye şirketine yapılan ödemeler, hizmet alımı kapsamında çalıştırılan personelin hakediş ödemeleridir. Bu hakedişler için ödenen tutarların ödeme emri belgesine bağlandığı halde nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemediği durumlarda 320 nolu hesabın kullanılarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Ancak Belediyede hizmet alımı kapsamında çalıştırılan personel için aylık ödenen hakedişler için 329 nolu hesabın kullanıldığı tespit edilmiştir. Yapılan ödemeler piyasadan alınan hizmet alımları niteliğinde olup Şirket personeli için ödenen tutarlar için de 320 nolu hesabın kullanılması gerekmektedir.

Her ne kadar 2021 yılında mevzuatta belirtilen hesabın kullanıldığı anlaşılmakta ise de 2020 yılında hatalı olarak 329 nolu hesabın kullanılması nedeniyle 2020 yılı bilançosunda bu hesap 28.679.986,67 TL fazla 320 nolu hesapta bu tutar kadar eksik olarak yer almıştır.

BULGU 4: İller Bankası Sermaye Tutarı İle Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması

İller Bankası tarafından İpekyolu Belediyesi adına kesilen sermaye payı tutarı ile belediyenin 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında kayıtlı tutarın uyuşmadığı tespit edilmiştir.

6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesinin 1 inci fıkrasına göre il özel idareleri ve belediyeler bankanın ortaklarıdır. 3'üncü fıkranın (a) bendinde de, Maliye Bakanlığı ve İller Bankası tarafından her ay dağıtılacak vergi gelirleri paylarının yüzde iki oranında kesilecek miktarının Bankanın sermayesine ekleneceği belirtilmektedir.

Buna göre, belediye ve il özel idarelerinin ortağı olduğu İller Bankası Anonim Şirketinin ödenmiş sermayesine eklenecek kaynaklar arasında il özel idareleri ve belediyelere genel bütçe vergi gelirlerinden verilen aylık paylarından yüzde 2 oranında yapılacak kesinti de yer almaktadır. Bu kesintiler il özel idareleri ve belediyelerin İller Bankası Anonim Şirketindeki sermaye paylarını ifade etmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 178'inci maddesinde, kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarlar ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan tutarlar ile bu kuruluşlara ikrazen verilen ve mahsup edilen tutarların izlenmesi için 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının kullanılacağı belirtilmiştir.

İpekyolu Belediyesinin İller Bankası sisteminde 2014 ile 2020 yılları için sermaye payı olarak kesilen tutar 9.261.374,83 TL'dir. Belediyenin 2020 yılsonu bilançosunda ise 240 nolu hesap 5.112.483,68 TL olarak yer almaktadır. Dolayısıyla 240 nolu hesap 4.148.891,15 TL kadar eksik gözükmektedir.

Söz konusu eksikliğin 2021 yılında yapılan kayıtlar ile düzeltildiği anlaşılmakta ise de 2020 yıl sonu mali tabloları hatalı olmuştur.

BULGU 5: Belediyenin Şirketlerdeki Sermaye Tutarı ile Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması

İpekyolu Belediyesinin şirketindeki sermaye tutarı ile 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının uyuşmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı başlıklı 181'inci maddesine göre mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zarar ile bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in 182'inci maddesinde;

” Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir...” denilmektedir.

Yapılan incelemede Belediyeye ait iki adet şirketin bulunduğu ve her iki şirketin sermayesinin %100'ünün de Belediye'ye ait olduğu tespit edilmiştir.

Şirketler; 250.000 TL sermayeli İpekyolu Belediyesi Personel A.Ş. ile 1.000.000 TL sermayeli İpekyolu Ticari Yatırımlar A.Ş.'dir.

İpekyolu Belediyesi Personel A.Ş'ye ait sermaye tutarı 240 nolu hesapta yer alırken İpekyolu Ticari Yatırımlar A.Ş'ye ait sermaye tutarı kayıtlara alınmamıştır.

İpekyolu Ticari Yatırımlar A.Ş. 03.10.2020 tarih ve sayılı Meclis Kararı ile hibe yoluyla devralınmıştır. 50.000 TL olan kuruluş sermayesi 07.12.2020 tarih ve 298 sayılı meclis kararı ile 1.000.000 TL'ye çıkartılmıştır. Ancak 2020 muhasebe kayıtlarında 241 nolu hesaba İpekyolu Ticari Yatırımlar A.Ş'nin mevcut 1.000.000 TL olan sermayesi kayıtlara alınmamıştır. Dolayısıyla 241 nolu hesapta 1.000.000 TL'lik eksik kayıt bulunmaktadır.

Söz konusu eksikliğin 2021 yılında yapılan kayıtlar ile düzeltildiği anlaşılmakta ise de 2020 yıl sonu mali tabloları hatalı olmuştur.

BULGU 6: Sayıştay İlamlarına İlişkin Gerekli Kayıtların Yapılmaması ve Tahsilinin Sağlanmaması

Belediyenin 2015 yılı hesap ve işlemlerine dair düzenlenen Sayıştay ilamları gereği, sorumlulardan tazminine hükmolunan tutarların 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına ilişkin işlemlerin anlatıldığı 112'nci maddesinde, Sayıştay ve mahkemelerce tazmine hükmedilenler ile zamanaşımına uğratılan alacaklardan dolayı Sayıştay tarafından sorumluları adına tazmin hükmedilen tutarların 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına borç, tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmek üzere 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "İlamların infazı" başlıklı 53'üncü maddesinde Sayıştay ilamlarının kesinleştikten sonra doksan gün içerisinde yerine getirileceği, ilam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticilerinin sorumlu olduğu; ilamlarda gösterilen tazmin miktarının 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede 2015 yılı hesabına ait; 14.07.2017 tarih ve 233 no'lu ilam; 13.04.2018 tarih ve 281 no'lu ek ilam ve 10.12.2019 tarih ve 347-233 no'lu ek ilamlarla verilen hükümler gereğince toplamda 210.726,95 TL'nin 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına kaydedilmesi gerekirken bu kayıtların yapılmadığı bu sebeple mali tabloların ilgili tutar kadar hatalı bilgi içerdiği görülmüştür.

Mali tabloların doğru bilgi içermesi açısından Sayıştay tarafından gönderilen ilamların incelenerek, ilamlarda tazminine hükmedilen tutarların 140 Kişilerden Alacaklar hesabında takip edilmesi ve kaydedilen bu tutarların tahsilinin sağlanması gerekmektedir.

BULGU 7: Kısa Vadeli Banka Kredileri Hesabının Kullanılmaması

İpekyolu Belediyesinin İller Bankasına ve ticari bankalara olan kısa vadeli kredi borçlarının 300-Banka Kredileri Hesabı yerine 400-Banka Kredileri Hesabında takip edildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 300- Banka Kredileri hesabının işleyişini açıklayan 233'üncü maddesine göre 400-Banka Kredileri Hesabında kayıtlı

tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler, 300- Banka Kredileri hesabından 400-Banka Kredileri Hesabına aktarılmalıdır.

2020 yılında ödenen 4.372.485,51TL tutarındaki kredinin 300-Banka Kredileri Hesabı kullanılmadan 400- Banka Kredileri Hesabına borç kaydedilerek takip edildiği ve ayrıca yılsonu işlemlerinde vadesi bir yılın altına inen banka kredilerinin 400- Banka Kredileri Hesabından 300- Banka Kredileri Hesabına aktarılmadığı görülmüştür.

Oysaki 2020 yılsonu itibarıyla kurumun bankalara 2021 yılında ödeyeceği kredi borcu tutarı 2.264.959,44 TL, daha sonraki yıllarda ödeyeceği tutar ise 9.359.464,25 TL'dir. Banka kredi borçlarının vadelerine göre ayrılmaması neticesinde, kurumun 2020 yılı bilançosunda 400- Banka Kredileri Hesabı 2.264.959,44 TL tutarında fazla yer almış ve 300- Banka Kredileri Hesabı ise hiç kullanılmadığından yer almamıştır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Hazineye Ait Taşınmazların Satışlarından Belediye'ye Aktarılması Gereken Payların Aktarılmaması

İpekyolu Belediyesi sınırları içerisinde Hazineye ait olup satışı yapılan taşınmazlardan elde edilen gelirlere belediyeye aktarılması gereken payların aktarılmadığı görülmüştür.

4706 sayılı Hazineye ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 4916 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesiyle değişik "Taksitle Ödeme, Satış Bedelinden Pay Verilmesi, Belediyelere Devir" başlıklı 5'inci maddesine göre; belediye sınırları içindeki Hazine taşınmazlarının satış bedellerinin tahsil edilen kısmından %10'unun, ilgili belediyelerin 20.07.1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanunu hükümlerine göre oluşturmaları gereken fon hesabına aktarılması, ayrıca kalan kısmından da ilgili belediyeye %30 oranında pay verilmesi gerekmektedir.

Fon hesabında birikecek söz konusu %10'luk kısmın, belediye tarafından istenilen herhangi bir yere harcanması da mümkün değildir. Fonda toplanan paralar ilgili belediye tarafından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak zorundadır. Bu şekilde kullanılmasının mümkün olmaması durumunda, 775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 13'üncü maddesinde belirtilen hizmetlerin yapılmasında kullanılmalıdır.

Hazineye ait taşınmazların satışından aktarılan %30'luk tutar ise belediye tarafından genel banka hesabına alınıp uygun görülen yerlerde kullanılabilir.

Diğer taraftan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Belli Bir Amaca Tahsisli Gelirler ve Alınan Paylar" başlıklı 18'inci maddesinin ikinci fıkrasında; 775 Sayılı Gecekondu Kanunu'nun 12'nci maddesi gereği kurulan fonda toplanacak paraların gelir bütçesinin ilgili bölümüne gelir kaydedeceği, diğer taraftan gider bütçesinin ilgili tertibine tahsis amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ödenek konulacağı, bu fondan yapılan harcamalarda 775 Sayılı Kanun'da belirtilen usul ve esasların uygulanacağı düzenlenmiştir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesinde; İpekyolu Belediyesi sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından belediyeye aktarılması gereken payların aktarılmadığı anlaşılmıştır.

Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından mevzuatta belirtilen payların belediye hesabına aktarımına ilişkin takibinin yapılması ve bu payların mevzuatta belirtildiği şekilde kullanılması gerekmektedir.

BULGU 2: Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Sağlanmaması

Kurum tarafından belediye ve mücavir alanı sınırları içeresinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsilinin yapılmadığı görülmüştür.

27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik, elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Kurumun payına düşen geçiş hakkı ücretleri tutarlarının Büyükşehir Belediyesi tarafından Kuruma gönderilmediği, dolayısıyla Kurumun söz konusu tutarlar kadar gelir kaybına uğradığı anlaşılmıştır. Söz konusu geçiş hakkı ücretlerinin belediyeye verilmesi için gerekli girişimlerde bulunulması gerekmektedir.

BULGU 3: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması Katkı Payının İlgili İdareye Aktarılmaması

Kurum tarafından emlak vergisinin %10'u nispetinde tahakkuk ettirilerek tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ilişkin katkı paylarının, ilgili İdareye aktarılmadığı görülmüştür.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun "Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı" başlıklı 12'nci maddesinde;

"Belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirilir ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir.

...

Yukarıdaki hükümlere göre, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahsil olunan miktarlar tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Tahsil ettikleri katkı payını yukarıda belirtilen süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı payları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir." denilmektedir.

Aynı maddede katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlama hususunda belediye başkanlarına da sorumluluk yüklenmiş ve ödenmeyen payların, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine belediyenin İller Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderileceği belirtilmiştir.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un "Çeşitli hükümler" başlıklı 3'üncü maddesinde; 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'inci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütülen görevlerin, il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığınca yürütüleceği belirtilmiştir.

Bu çerçevede, İpekyolu Belediyesi büyükşehir sınırları içerisinde olduğu için söz konusu katkı payları Van Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'na gönderilecektir. Ancak yapılan incelemede, 2020 yılsonu itibariyle tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarına katkı payının 394.684,07 TL'sinin ilgili idareye gönderilmediği anlaşılmıştır.

Kültür varlıkları katkı paylarının 2021 yılı içerisinde ilgili idareye gönderildiği bildirilmiş olup söz konusu payların mevzuatta öngörülen sürelerde ilgili idareye aktarılması önem arz etmektedir.

BULGU 4: Bir Yıldan Uzun Süreli Alınan Depozito ve Teminatlar İçin İlgili Hesabın Kullanılmaması

Kurum tarafından gerçekleştirilen ihalelere ilişkin olarak mevzuat gereği yüklenicilerden alınan teminatların süreleri itibariyle bir yıldan uzun veya kısa ayrımı yapılmaksızın tamamının bir yıldan kısa süreli gibi ele alınıp 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı yerine tüm teminatların 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında takip edildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 430 Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 320'nci maddesinde;

"Bu hesap, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

Bu hesaba kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına düşenler 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına borç, 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına alacak kaydedilecektir.

Bir yıldan uzun vadeli teminatların 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına, vadesi bir yıldan kısa olanların 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmesi, Belediyenin yükümlülüklerinin kısa vadeli mi yoksa uzun vadeli mi olduğunun bilinmesi açısından önem arz etmektedir.

BULGU 5: Çöp Toplama Hizmet Alımı İşine İlişkin Araç Kiralama İhalesinin Yakıt Dahil Yapılması

Taşıt Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller'de çöp toplama ihalesinin yakıt hariç yapılacağı belirtilmiş olmasına rağmen Belediye tarafından yakıt dahil olarak yapılmıştır.

Esas ve Usuller uyarınca kamu idareleri tarafından kiralanılan araçların yakıt hariç olarak temin edilmesi gerekmektedir. Esas ve Usuller'in "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde;

"Bu Esas ve Usuller, 237 sayılı Kanuna tabi olan kurumları ve taşıtları kapsar." denilmekte,

237 sayılı Taşıt Kanunu'nun "Kanunun şümulü" başlıklı 1 ve 2'nci maddelerinde ise;

"Madde 1 – a) Genel bütçeye dâhil dairelerle katma ve özel bütçeli idareler ve bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli müesseseler, il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile mahalli idare birlikleri,

... bu Kanun hükümlerine tabidir.

Madde 2 – Traktör, arazöz, motorla işleyen her çeşit ziraat ve inşaat makineleri, hava taşıtları ve zırhlı ambulanslar ile münhasıran askeri maksatlar için kullanılan ve ordunun silah ve teçhizatından madut bulunan taşıtlar bu kanun hükümlerine tabi değildir." hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde belediyelerin 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında olan idareler arasında sayıldığı, traktör, arazöz, motorla işleyen her çeşit ziraat ve inşaat makineleri, hava taşıtları ve zırhlı ambulanslar ile askeri amaçla kullanılan taşıtlar dışında kalan tüm taşıtların Kanun kapsamında yer alan taşıtlardan sayıldığı görülmektedir.

Esas ve Usullerin "Genel Esaslar" başlıklı 6'ncı maddesinin (ç) bendinde taşıtların, yakıt hariç, şoförlü veya şoförsüz olarak edinilebileceği hüküm altına alınmıştır. Buna göre, belediyenin traktör, arazöz, motorla işleyen ziraat ve inşaat makineleri gibi araçları dışında kalan bütün araçlarını yakıt hariç olarak temin etmesi yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin açık bir gereğidir.

Yapılan incelemede, Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü tarafından yapılan ihalede Taşıt Kanunu ve Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller kapsamına giren araçlardan olan çöp toplama işinde kullanılacak araçların söz konusu mevzuat hükümlerine aykırı olarak akaryakıt dâhil bir şekilde temin edildiği tespit edilmiştir. Yukarıdaki mevzuat hükmü dikkate alındığında hizmet alımı suretiyle edinilecek taşıtların yakıt hariç olarak ihaleye çıkılarak kiralanması gerekmektedir.

Hizmet alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Usul ve Esaslar'a 02.10.2014 tarih ve 2014/6814 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile eklenen "Taşıtlar, yakıt hariç, şoförlü veya şoförsüz olarak edinilebilecektir." ibaresi ile bu tarihten sonra hizmet alımı suretiyle edinilecek taşıtlar için bu hükme uyulması zorunlu hale gelmiştir. Ancak bu hükme rağmen İpekyolu Belediyesinde 07.10.2019 tarihinde yapılan çöp toplama hizmet ihalesi yakıt dâhil yapılmıştır.

Kurumdaki taşıt giderlerinin asgari seviyeye indirilmesi ve kaynakların savurganlığa yol açılmadan kullanılması, yapılacak alımlarda akaryakıt giderlerinin kiralama işlemine dâhil edilmemesi ve böylece yapılan işlemlerin yukarıda yer verilen mevzuata uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Hizmet Alımı Kapsamında Belediyede Çalıştırılan Şirket Personeli İçin Yapılan Aylık Ödemelerde Hakediş Düzenlenmemesi

Hizmet alımı kapsamında çalıştırılan Belediyeye ait şirket personeli için aylık ödenen tutarlar için hakediş düzenlenmediği görülmüştür.

28 Nisan 2018 tarih ve 30405 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2018/11608 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren “*İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar*”da Belediyelerin hizmet alımı kapsamında çalıştıracığı personel için uyması gereken usul ve esaslar belirlenmiştir.

Söz konusu Usul ve Esasların “Hizmetlerin Gördürülmesi” başlıklı 6’ncı maddesinde bu usul ve esaslarda düzenlenmeyen hususlarda Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği eki Hizmet İşleri genel Şartnamesi ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine uyulacağı belirtilmiştir. Ayrıca aynı maddede bu kapsamda yapılacak hizmet alımları için taraflar arasında sözleşme imzalanmasının zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği eki Hizmet İşleri genel Şartnamesi’nin “Hakediş Ödemeleri” başlıklı 42’nci maddesinde de sözleşme bedelinin iş süresince nasıl ödeneceği düzenlenmiştir.

Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği’nin “Hakediş Raporu” başlıklı 6’ncı maddesinde İhale veya doğrudan temin usulüyle yapılacak hizmet alımlarında, sözleşme ve/veya şartname hükümlerine göre yerine getirilen taahhütlerin bedellerinin ödenmesinde hakediş raporlarının düzenleneceği açıkça ifade edilmiştir. Aynı maddede hizmet işleri için Hizmet İşleri Hakediş Raporunun düzenlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre Belediyenin hizmet alımı kapsamında çalıştıracığı personel için yapacağı ödemeler için hakediş hazırlaması gerekmektedir. Bu

nedenle hizmet alımı ister piyasadan ister kendi şirketi yoluyla olsun her iki durum için de hakediş düzenlenmesi mevzuat gereğidir.

Belediyede yapılan incelemede ise Belediyenin şirketi olan İpekyolu Belediyesi Personel A.Ş.'den alınan hizmet alımı için yapılan aylık ödemelerde hakediş düzenlenmeden Şirketten gönderilen fatura üzerine ödeme yapıldığı tespit edilmiştir. İdare ile yapılan görüşmede; hakediş raporuna eklenecek belgelerin düzenlendiğini ancak hakediş raporunun sehven düzenlenmediğini bu nedenle düzenlenen belgelerin hakediş raporu hazırlanmadan Belediye Şirketi tarafından Belediyeye gönderildiği ifade edilmiştir. Bu itibarla hizmet alımı kapsamında yapılan alımlar için belediye şirketi dahi olsa hakediş düzenlenerek ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Yapılan Kamulaştırmaların Tapu Müdürlüğü Nezdinde Takibinin Yapılmaması

Belediye sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırmaların İlçe Tapu Müdürlüğü tarafından Belediyeye bildirilmediği, takibinin yapılmadığı anlaşılmıştır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ile 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu, belediyeler tarafından tahsil edilen ve önemli bir gelir kalemi olan emlak vergisini güvence altına almak amacıyla, tapu idarelerine; kamulaştırma işlemleri ve devir gibi mülkiyet değişimlerini ilgili belediyeye bildirme zorunluluğu getirmiştir. Bu zorunluluk bir vergi güvenlik önlemidir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 10'uncu maddesinde; kamulaştırma kaynaklı tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmayacağı; ancak, tapu dairesinin durumu ilgili vergi dairesine bildireceği hükme bağlanmıştır.

"Vergilendirme" başlıklı 39'uncu maddesinde de kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değerinin, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunacağı hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun "Bildirim Verme ve Süresi" başlıklı 23'üncü maddesinde, bu Kanun'un 33'üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde (geçici ve daimi muafiyetten faydalanılması hali dahil) emlak vergisi bildirim verilmesinin zorunlu olduğu ve emlakın bulunduğu yerdeki ilgili belediyeye verileceği düzenlenmiştir.

33'üncü maddesinde de; bir bina veya arazinin takvim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi vergi değerini tadil eden sebepler arasında sayılmıştır. Ayrıca, Kanun'un 37'nci maddesine göre bu Kanun'da geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade etmektedir.

"Ödeme Süresi" başlıklı 30'uncu maddesinde ise; devir ve ferağı yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralanın müteselsilen sorumlu tutulduğu, Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildireceği hükümleri yer almaktadır.

Yapılan incelemelerde İpekyolu ilçesi içinde yapılan kamulaştırmalara ait bilgilerin Belediyeye gönderilmediği anlaşılmıştır.

Kamulaştırma işlemlerinin, mevzuat gereği ilgili belediyeye bildirilmemiş olması durumunda: Gayrimenkule ilişkin daha önceden beyanname verilip verilmediği, emlak vergisi ödenip ödenmediği bilinmediğinden bu hatanın düzeltilmeden devam edeceği; gayrimenkule ilişkin daha önceden gelen emlak vergisi borçlarının bulunup bulunmadığı bilinmediğinden herhangi bir düzeltme işlemi yapılamayacağı; ek emlak vergisinin beyan edilmediği ve bildirim yapılmamış olduğundan bu hatanın düzeltilmeden devam edeceği; eski malik adına vergi tahakkuku yapılmaya devam edeceği; bildirim yapılmamış olduğundan bu hatalar sonucu ortaya çıkan emlak vergisi kaybindan kamulaştırmayı yapmış olan kamu kurumunun da müteselsil sorumluluğunun devam edeceği açıktır.

Yukarıda açıklanan gerekçelerden dolayı, tapu idaresinin özellikle Kamulaştırma Kanunu ve Emlak Vergisi Kanunu kapsamındaki işlemler konusunda ilgili belediyeleri bilgilendirmesi; ilgili mevzuatı çerçevesinde veri paylaşımı sağlaması; bu bilgilendirme ve paylaşımın Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi kapsamında gerekli teknolojik altyapı kullanılarak sistemli ve zamanlı olması; Belediye tarafından bilgilendirme ve paylaşım takibinin yapılarak emlak vergisi gelirlerinin ve mali tablolarının güvenceye kavuşturulması gerekmektedir.

Diğer taraftan kamulaştırmalara ilişkin bilgilendirme ve veri paylaşımı konusunda Belediye ve İlçe Tapu Müdürlüğü arasında protokol imzalandığı ve çalışmaların başlatıldığı anlaşılmaktadır.

BULGU 8: Muhasebe Kayıtlarında Boş Yevmiye Numarası Bırakılması

Kurum yevmiye kayıtlarının incelenmesinde bazı yevmiye numaralarının boş bırakılarak her hangi bir kayıt yapılmadığı anlaşılmıştır.

Muhasebe sistemine yapılan kayıtlar, genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olması gerekmektedir. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Kayıt Düzeni ve Kayıt Düzeltmesi" başlıklı 18 inci maddesinde, muhasebe sistemine kaydedilen her bir muhasebe kaydı için, dönem başında 1'den başlayıp müteselsil olarak devam eden kayıt numaralarının verileceği ifade edilmiştir. Benzer şekilde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 43'üncü maddesinde de işlemlerin, yevmiye tarih ve sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedileceği belirtilmiştir.

Kurumun 2020 mali yılına ilişkin yevmiye kayıtları incelendiğinde ise 4883, 4884, 5364, 6187, 6278, 6279, 6280 ve 6281 no'lu yevmiyelerin boş olduğu herhangi bir kayıt yapılmadığı anlaşılmıştır.

Sonuç olarak kurum yevmiye kayıtlarının yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine uygun şekilde gerçekleştirilmesi gerekmekte olup, sistem veya personel hatası sebebiyle yevmiyelerin boş bırakılmaması önem arz etmektedir.

BULGU 9: Kadrolu İşçilerin Yıllık İzinlerini Kanuna Uygun Olarak Kullanmalarının Sağlanmaması

Belediyede kadrolu işçilerin yıllık izinlerini kanuna uygun olarak kullanmalarının sağlanmadığı böylece izinlerin birikerek emeklilik aşamasında toplu izin ücreti olarak ödemeye dönüşmekte olduğu görülmüştür.

Anayasası'nın 50'nci maddesinde, dinlenmenin çalışanların bir hakkı olduğu ve bu hakların kullanımının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir. 03.03.2004 tarih ve 25391

sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de Kanun'a uygun olarak yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Yine Kanun'un "Yıllık Ücretli İzin Hükümlerine Aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde, Yönetmelik'e aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işverene bu durumda olan her işçi için idari para cezası verileceği hükmü vardır. İdari para cezası ödenmesi durumunda, görevini yapmayan harcama yetkililerine rücu edilmesi mevzuat gereğidir.

İş Kanunu'nun 59'uncu maddesinde yer alan, "*İş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretinin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceğine*" yönelik düzenlemenin, yıllık iznin kullanılıp kullanılmamasına ilişkin bir esneklik olarak değil, izin kullanılmadan iş akdinin feshedilmiş olması durumlarında, işçinin mağduriyetinin önlenmesi olarak algılanması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler uyarınca, işçi yıllık izin hakkından feragat edemez. İşveren olarak kurum yönetimlerine düşen görev çalışanların anayasal haklarının kendi rızalarıyla bile olsa ihlaline yol açan uygulamalara izin vermemek olduğundan, yıllık izinlerin kanunun öngördüğü şekilde kullandırılması sağlanmalıdır.

Sonuç olarak, gerek işçilerin emekliliği sırasında İdarenin mali külfetlerle karşılaşmaması gerekse idari para cezalarına muhatap olunmaması için, yıllık izinlerin düzenli olarak kullanımının sağlanması gerekmektedir.

BULGU 10: Performans Programının Hazırlanmaması

Belediyenin 2020 yılı performans programının hazırlanmadığı anlaşılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme" başlıklı 9'uncu maddesinde;

"(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/30 md.) Kamu idareleri, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlar. ..."

Hükmü yer almakta olup söz konusu madde hükmüne dayanılarak çıkarılan ve 05.07.2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik'in "Performans programlarının hazırlanması" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"(1) Performans programları; bu Yönetmelik, Performans Programı Hazırlama Rehberi ve Bakanlıkça performans esaslı bütçelemeye ilişkin yapılacak diğer düzenlemelere

uygun olarak idarenin program dönemine ilişkin performans hedef ve göstergelerini, performans hedeflerine ulaşmak için yürütülecek faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını, idareye ilişkin mali ve mali olmayan diğer bilgileri içerecek şekilde mali hizmetler biriminin koordinasyonunda harcama yetkililerinin katılımıyla üst yönetici tarafından idare düzeyinde hazırlanır.

(2) Performans programları; çıktı ve sonuç odaklı bir anlayışla, doğru ve güvenilir bilgiye dayalı, mali saydamlığı ve hesap verebilirliği sağlayacak şekilde her yıl hazırlanır. ...”

Mezkur yönetmelik'in "Performans programının ilgili idarelere gönderilmesi ve kamuoyuna açıklanması" başlıklı 7'nci maddesinde; “

(5) Sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin performans programları, üst yöneticileri tarafından bütçe teklifleri ile birlikte ilgili mevzuatında belirlenen tarihte yetkili organlara sunulur. Bu kurum ve idarelerin yetkili organlarında kesinleşen bütçe büyüklüklerine göre revize edilen performans programları, sosyal güvenlik kurumlarında ilgili Bakan veya üst yönetici; mahalli idarelerde ise üst yöneticiler tarafından Ocak ayı içinde kamuoyuna açıklanır.
”
denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Stratejik plan ve performans programı" başlıklı 41'inci maddesinde;

“Belediye başkanı, mahallî idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma plânı ve programı ile varsa bölge plânına uygun olarak stratejik plân ve ilgili olduğu yılbaşından önce de yıllık performans programı hazırlayıp belediye meclisine sunar.

...

Stratejik plân ve performans programı bütçenin hazırlanmasına esas teşkil eder ve belediye meclisinde bütçeden önce görüşülerek kabul edilir.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde, kamu idareleri, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlamakla yükümlüdürler. Performans programı, stratejik plan ile birlikte bütçenin hazırlanmasına esas teşkil eder ve belediye meclisinde bütçeden önce görüşülerek kabul edilir. Stratejik plân ve performans programına göre yürütülen faaliyetleri, önceden belirlenmiş performans ölçütlerine göre hedef ve gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerini ve belediye borçlarının durumunu açıklayan faaliyet raporu hazırlanır.

Diğer taraftan 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 45, 46 ve 47'inci maddeleri çerçevesinde 09.11.2019 tarihi itibari ile belediye yönetiminde görev değişikliği olduğu, yıl sonunun gelmiş olması ve görev değişimi nedeniyle 2020 yılı için performans programı

hazırlanamadığı, fakat 2021 yılı performans programının hazırlanarak yürürlüğe konulduğu anlaşılmıştır.

Sonuç olarak mevzuatta belirtildiği şekilde Belediye Performans Programının hazırlanarak uygulanması önem arz etmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Mali yönetim ve kontrol sisteminin kurulması, işletilmesi ve gözetilmesine ilişkin hususların, 5018 sayılı Kanunda öngörülen hükümler doğrultusunda tam olarak uygulanmaması	2015	Kısmen Yerine Getirildi	Mali yönetim ve kontrol sisteminin kurulması, işletilmesi ve gözetilmesine ilişkin hususların, 5018 sayılı Kanunda öngörülen hükümler doğrultusunda tam olarak uygulanması yönünde çalışmaların sürdürüldüğü anlaşılmıştır.
Performans programının hazırlanmaması	2015	Yerine Getirilmedi	Raporumuzun Diğer Bulgular bölümünün 10. Maddesinde bulgu konusu yapıldı.
Belediye Meclisinin görev alanına giren konularda Belediye Encümeninin karar vermesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılında böyle bir uygulama ile karşılaşılmamıştır.
372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ile 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılmaması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılında kıdem tazminatı karşılığı hesaplarının kullanılmaya başlanıldığı anlaşılmıştır.
Eğlence Vergisine tabi mükelleflerden, vergi tahakkuk ve tahsilât işleminin yapılmaması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılında eğlence vergisine tabi mükelleflerden, vergi tahakkuk ve tahsilat işlemi yapıldığı anlaşılmıştır.

Yevmiye numaralarının müteselsil sıra numaralı olmadığı, yevmiye numaralarında atlamaların mevcudiyeti	2015	Yerine Getirilmedi	Raporumuzun Diğer Bulgular bölümünün 8. Maddesinde “Muhasebe Kayıtlarında Boş Yevmiye Numarası Bırakılması” başlığı ile bulgu konusu yapıldı.
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kayıt yapılmaması	2015	Kısmen Yerine Getirildi	Raporumuzun Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular bölümünün 2. Maddesinde bulgu konusu yapıldı.